

PSICHOTERAPIJA – KO REIKIA TRANS ŽMONĖMS

KETURI BALSAI.

Katya Felicia Martens

PRIEŠ PRADEDANT

- ❖ Nefotografuokite!
- ❖ Visa informacija yra specialiaame web puslapyje Jums.
(Nuorodos į mokslinius straipsnius, tyrimus, statistikas ir tt.)
- ❖ Sakykime „Ne!“ transfobijai ir homofobijai.
- ❖ Lietuvių kalba...

AČIŪ!

Skaičiai ir duomenys

- Statistiniai duomenys iš JAV (2015), UK (2019), Švedija (1960-2010), Olandija, WPATH, LR StatDep ir kiti
- Moksliniai straipsniai (JAV, ES, UK, CA, ...)
- Moksliniai tyrimai (JAV, CA)

Išsamiau mūsų puslapyje...

0,5 – 1,5 %

41 %

Savižudybės

Amžiaus grupės
15 – 18
19 – 24
25 – 44
45 – 54
55 - 64
65 +

Per visą gyvenimą (proc.)	
Galvojo	Bandė
86,0	56,0
86,3	42,1
81,8	42,2
74,4	37,5
68,4	28,6
56,6	17,5

Per paskut. 12 mėn. (proc.)	
Galvojo	Bandė
57,1	13,6
61,2	10,5
43,6	6,0
32,2	3,2
25,8	2,1
15,1	0,9

Savižudybės Lietuvoje(?)

Amžiaus grupės	Gyventojai	0,5 %
15 – 18	190 412	952
19 – 24	168 995	845
25 – 44	732 325	3 662
45 – 54	400 158	2 001
55 - 64	428 568	2 143
65 +	559 940	2 800
Iš viso:	2 480 368	12 403

Per visą gyvenimą (proc.)	
Galvojo	Bandė
819	533
729	356
2 996	1 545
1 489	750
1 466	613
1 585	490
9 084	4 287

Per paskut. 12 mėn. (proc.)	
Galvojo	Bandė
544	129
517	89
1 597	220
644	64
553	45
423	25
4 278	572

Keturi balsai

- ❖ Faktai, faktai, faktai
- ❖ PSO (TLK 11) ir WPATH
- ❖ SAM įsakymas nuo 2022-08-04
- ❖ Trans žmonės

WPATH

World Professional Association for Transgender Health

Misija:

Skatinti **įrodymais pagrįstą** priežiūrą, švietimą, mokslinius tyrimus, viešąją politiką ir pagarbą translyčių asmenų sveikatai.

Vizija:

Mes įsivaizduojame pasaulį, kuriame visų lyčių tapatybių ir lyčių raiškos žmonės turėtų prieigą prie **įrodymais pagrįstos** sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, teisingumo ir lygybės.

Faktai...

Lyties disforija **nėra psichikos liga**.

Lytinė tapatybė yra daugelio pagrindinių veiksnių **fenotipinė išraiška**, dėl kurios atsiranda tam tikros asmens nervų architektūros struktūros.

Lytinė tapatybė yra **esminė žmogaus asmenybės dalis nuo gimimo**.

Tai **nėra** žmogaus **pasirinkimas**.

Pakeisti žmogaus lytinę tapatybę reiškia iš dalies **ištrinti žmogaus esmę ir išnaikinti** pagrindinę asmens dalį, bandydami priversti jį būti tuo, ko visuomenė laiko „norma“.

Faktai...

Tranzicija yra vienintelis kelias!

- Savižudybės atvejai mažėja iki gyventojų vidurkio.
- Psichinė sveikata reikšmingai gerėja.
- 97 procentų trans žmonių po tranzicijos jaučiasi laimingi.

Neduoti trans žmonėms prieigos prie jiems reikalingų sveikatos priežiūros paslaugų, tai:

- Žudo žmones: 41 % -> 57,8 %
- Blogina žmonių psichinę būklę, savijautą ir gyvenimą
- Atima laiką

WPATH ir PSO šiandien

(WPATH Standards of Care (SoC) 8a versija (2022)

PSO TLK 11 (2019, 2022)

- Depatologizacija
- Lytinė tapatybė yra viena iš pagrindinių žmogaus asmenybės dalių
- Nuo „diagnozuoti“ iki „padėti žmogui priimti sprendimus apie savo gyvenimą“
- Kūno autonomija ir tranzicija

SAM įsakymas

- 1994 m.
- „Kompromisas“
- Baimės išraiška
- Lietuvos medikų žinių stoka
- Interpretacijos
- 300 EUR per metus ir žmogų

- Psichoterapija PO diagnozės ir su „paciento“ sutikimu.
- 1-as, 2-as ir 3-as lygis

300 EUR =

x 3

NUSTOKITE BIJOTI!

Tranzicija

- ❖ Ilgas procesas
- ❖ Daugybė įvairiausių žingsnių (med., soc., jur., ...)
- ❖ Nėra „one fits all“ opcijos.
- ❖ Ji nėra pavojinga!
- ❖ Tranzicija nėra negrįžtamas procesas.
- ❖ Tranzicija nėra eksperimentinis metodas.

Detranzicija!!!

2 % apgailestauja, kad pradėjo tranziciją, nes:

Tėvai yra prieš	36%
Problemos darant tranziciją	33%
Diskriminacija ir priekabiavimas	31%
Bedarbystė	29%
Spaudimas iš šeimos	26%
Spaudimas iš santuokos	18%
Spaudimas iš draugų	17%
Spaudimas nuo psichoterapeutų	5%
Spaudimas nuo religijos atstovų/“terapeutų“	5%
„Tranzicija buvo neteisingas sprendimas“	5%
Tranzicija neatsižvelgė į žmogaus lytinės tapatybės kompleksškumą	4%
Finansai	3%
Medicininės priežastys	2%

Ką daryti?

WPATH Standards of Care - Version 8 (2022-09-15):

- Psichoterapeutas ir trans žmogus yra **KOMANDA**.
- Psichoterapeutas yra **PALYDOVAS**, o ne **vartininkas**.
- Psichoterapeutas **PADEDA** žmogui priimti sprendimus.

NO!

- ❖ Kitos psichinės problemos negali būti pretekstu atidėti tranziciją.
- ❖ Psichoterapija nėra sąlyga diagnozei ar tranzicijai.
- ❖ Negalima apžiūrėti lytinius organus be priežasties.

Laikas

Amžius	Savaitės
20	2860
25	2600
30	2340
35	2080
40	1820
45	1560
50	1300
55	1040
60	780
65	520
70	260
75	Bonus time

Reziუმė

Nustokite mus **patologizuoti!**

SUSIPAŽINKITE su pasaulio ekspertų patirtimi, žiniomis ir sveikatos priežiūros standartais!

Išmeskite savo **sąmokslų teorijas. BE SCIENTIFIC!**

NEBIJOKITE! It's no rocket science.

BŪKITE MŪSŲ PALYDOVAIS!

Mes galime jums padėti

<https://transautonomija.lt/informacija-psichoterapeutams-psichologams-ir-psichiatrams/>

KLAUSIMAI?